

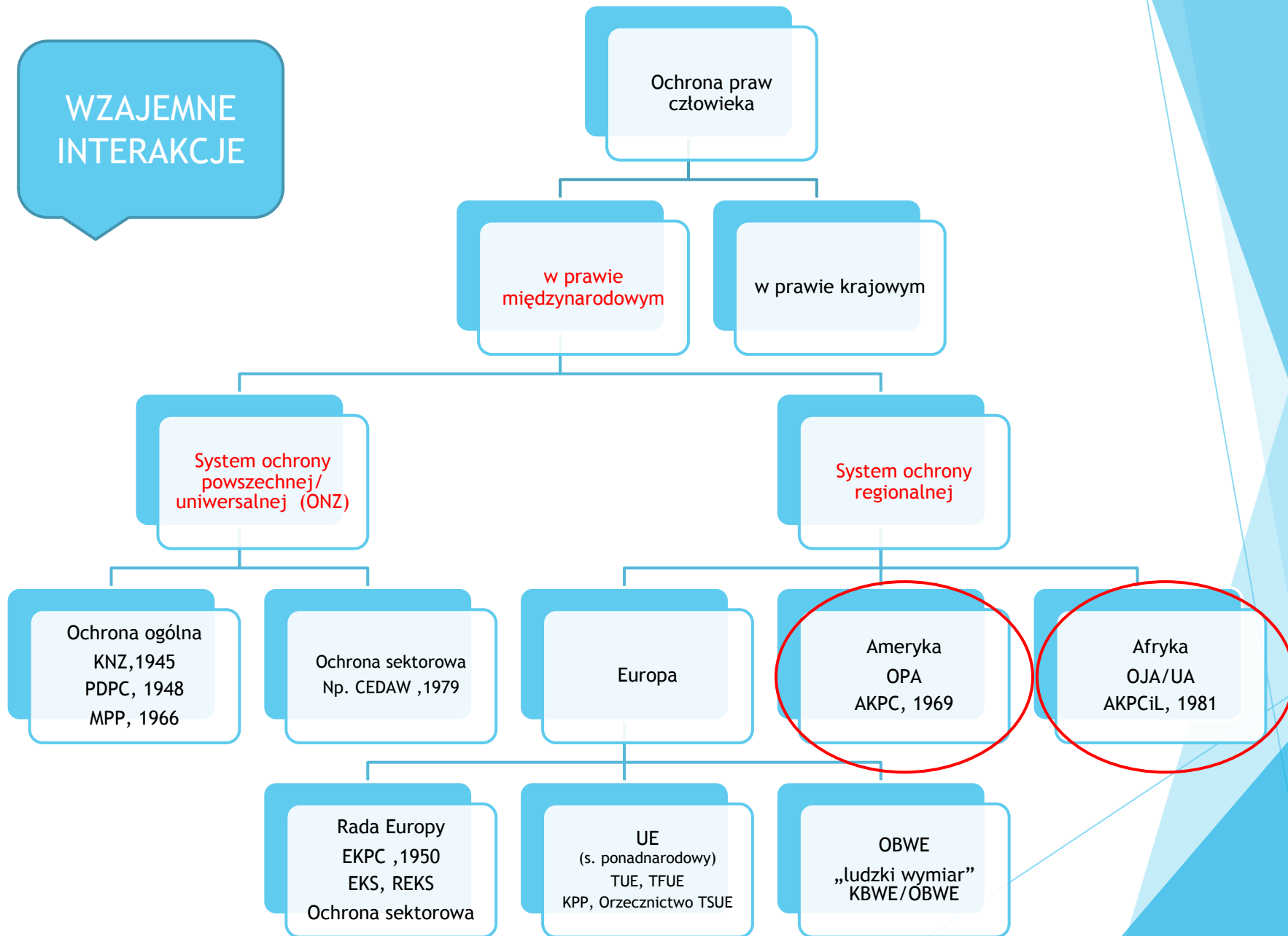
Prawo UE i
Międzynarodowa Ochrona Praw Człowieka
Ćwiczenia 6/6

Międzynarodowa ochrona praw człowieka
w systemach regionalnych
(amerykańskim i afrykańskim)
ze szczególnym uwzględnieniem ochrony praw
kobiet (jako przykładu ochrony szczególnej)

dr Magdalena Póttorak

Prawo Międzynarodowe Publiczne
i Prawo Europejskie, WPiA UŚ

WZAJEMNE
INTERAKCJE

Amerykański System Ochrony Praw Człowieka

ORGANIZACJA PAŃSTW AMERYKAŃSKICH

Statut: Karta Organiczna 1948, Bogota

35 państw członkowskich

„przestrzeganie [praw człowieka](#) i promowanie demokracji przedstawicielskiej”

OCHRONA OGÓLNA

Amerykańska Konwencja Praw Człowieka San Jose, 1969 + PD

źródło: <https://www.rpo.gov.pl/pliki/12108381350.pdf> (od strony 99)

- ▶ **Art.4 Prawo do życia**
  5. **Kara śmierci** nie będzie stosowana wobec osób, które w momencie popełnienia przestępstwa nie ukończyły 18 lat lub ukończyły 70 lat, ani **nie będzie ona stosowana wobec kobiet ciężarnych**.
- ▶ **Artykuł 6 Wolność od niewolnictwa i poddaństwa**
  1. Nikt nie będzie poddany niewolnictwu lub poddaństwu, które są **zakazane** w swoich wszelkich formach, tak jak handel niewolnikami i **handel kobietami**.
- ▶ **Artykuł 17 Prawa rodziny**
  2. Uznaje się **prawo mężczyzn i kobiet** w wieku małżeńskim do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny, jeżeli odpowiadają oni warunkom wymaganym przez prawo krajowe, z zastrzeżeniem , że warunki te nie naruszają zasady niedyskryminacji, ustanowionej w niniejszej Konwencji.

▶ **Artykuł 23 Prawo do udziału w rządzie**

1. **Każdy obywatel** będzie korzystał z następujących praw i możliwości:

a) uczestniczenia w prowadzeniu spraw publicznych, bezpośrednio lub za pośrednictwem swobodnie wybranych przedstawicieli;

b) głosowania oraz bycia wybranym w autentycznych, okresowych wyborach odbywanych w drodze powszechnego, równego i tajnego głosowania, tak by zagwarantować wolne wyrażenie woli głosujących; oraz

c) zapewnienia dostępu, na ogólnych warunkach równości, do służby publicznej swojego kraju.

▶ „każda osoba”, „każdy”

Mechanizm kontrolny AKPC

▶ Artykuł 34

Międzyp amerykańska Komisja Praw Człowieka będzie **złożona z siedmiu członków**, którzy będą osobami o wysokim poziomie moralnym oraz uznanej kompetencji w dziedzinie praw człowieka.

← eksperci

▶ Artykuł 41

Główną funkcją Komisji będzie popieranie poszanowania i obrony praw człowieka.

W realizacji swojego mandatu Komisja będzie miała następujące obowiązki i możliwości:

- rozwijanie świadomości ludów Ameryki w zakresie praw człowieka;**
- sporządzanie rekomendacji dla rządów państw członkowskich**, gdy Komisja uważa to za słuszne, celem przyjęcia postępowych środków na rzecz praw człowieka, w ramach ich prawa krajowego oraz przepisów konstytucyjnych, jak również właściwych środków dla dalszego przestrzegania tych praw;
- przygotowywanie takich studiów lub sprawozdań**, które uzna za słuszne dla realizacji swoich obowiązków;
- zwracanie się do rządów państw członkowskich o zapewnienie jej informacji co do środków przyjętych przez nie w sprawach praw człowieka;
- odpowiadanie, za pośrednictwem Sekretariatu Generalnego Organizacji Państw Amerykańskich, na pytania państw członkowskich dotyczące spraw związanych z prawami człowieka oraz zapewnianie tym państwom, w granicach swoich możliwości, usług doradczych, o które państwa te proszą;
- podejmowanie działania w sprawie skarg i innych zawiadomień** przekazanych jej zgodnie z postanowieniami Artykułów 44 do 51 niniejszej Konwencji; oraz
- przesyłanie rocznego sprawozdania do Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Państw Amerykańskich.

← funkcje

▶ Artykuł 44

Każda osoba lub **grupa osób** albo każde **ciało pozarządowe**, prawnie uznane przez jedno lub więcej państw członkowskich Organizacji, **może wnosić skargi do Komisji, zawierające zawiadomienia lub skargi dotyczące naruszenia Konwencji przez Państwo-Stronę.**

Komu przysługuje prawo skargi do Komisji?

Przesłanki dopuszczalności skargi do MKPC

▶ Artykuł 46

1. Przyjęcie przez Komisję skargi lub zawiadomienia wniesionego zgodnie z Artykułami 44 do 45, będzie poddane następującym wymogom, że:

a) **środki odwoławcze przewidziane w prawie krajowym zostały uruchomione i wykorzystane**, zgodnie z powszechnie uznanymi zasadami prawa międzynarodowego;

b) skarga lub zawiadomienie są wniesione **w terminie sześciu miesięcy** od daty, w której strona twierdząca o naruszeniu jej praw, została zawiadomiona o ostatecznym orzeczeniu;

c) **sprawa** będąca przedmiotem skargi lub zawiadomienia **nie jest w toku rozpatrywania w ramach innej międzynarodowej procedury rozstrzygania**; oraz

d) w przypadku Artykułu 44, skarga zawiera nazwisko, obywatelstwo, wykonywane zajęcie, miejsce zamieszkania oraz podpis osoby lub osób, albo prawnego przedstawiciela organu wnoszącego skargę.

[...]

▶ **ROZSTRZYGNIĘCIA KOMISJI NIE MAJĄ CHARAKTERU WIĄŻĄCEGO!**

- ▶ W razie ich niewykonywania przez państwo Komisja może przekazać sprawę do **MIĘDZYAMERYKAŃSKIEGO TRYBUNAŁU PRAW CZŁOWIEKA**

Międzyp amerykański Trybunał Praw Człowieka

▶ Artykuł 52

1. **Trybunał będzie składał się z siedmiu sędziów**, obywateli Państw członkowskich Organizacji, wybranych imiennie spośród prawników o najwyższym autorytecie moralnym oraz o uznanej kompetencji w dziedzinie praw człowieka, którzy posiadają kwalifikacje wymagane dla wykonywania najwyższych funkcji sądowych, zgodnie z prawem państwa, którego są obywatelami lub państwa, które proponuje ich jako kandydatów.

2. Sędziami nie mogą być dwaj obywatele tego samego państwa.

← prawnicy!

▶ Artykuł 61

1. **Wyłącznie Państwa-Strony oraz Komisja będą miały prawo do wnoszenia sprawy do Trybunału.** [...]

Kto może wnieść skargę do Trybunału?

▶ Artykuł 63

1. Jeżeli Trybunał stwierdzi, że miało miejsce naruszenie prawa lub wolności chronionych niniejszą Konwencją, to zarządzi, aby strona pokrzywdzona miała zapewnione korzystanie z jej prawa lub wolności, które zostało naruszone. Trybunał zarządzi także, jeżeli to właściwe, aby zostały naprawione skutki środków lub sytuacji stanowiących naruszenie takiego prawa lub wolności oraz zostało zapłacone słuszne odszkodowanie stronie pokrzywdzone.

▶ Artykuł 67

Wyrok Trybunału będzie ostateczny i nie podlega odwołaniu.

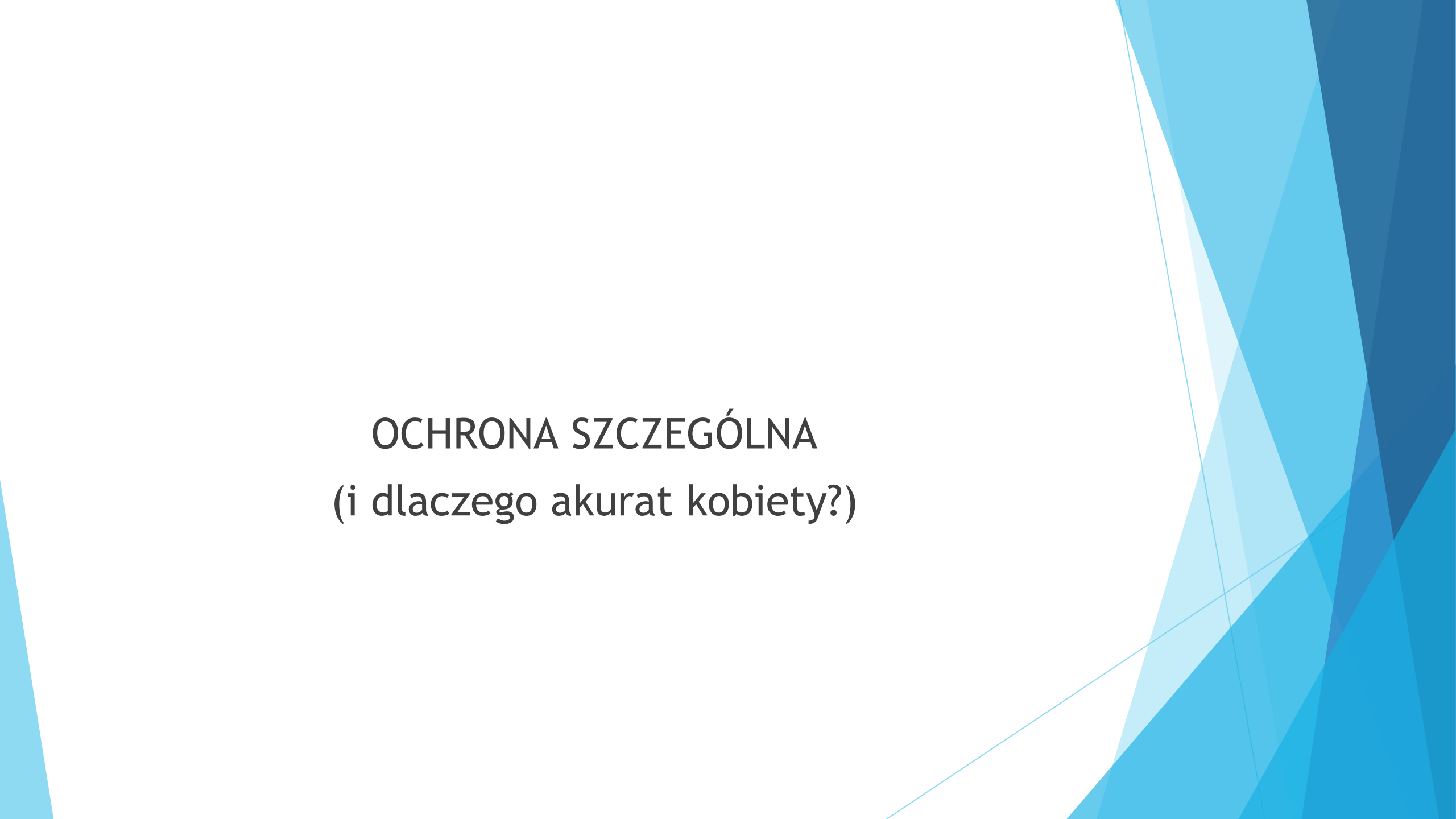
ALE: brak odrębnego organu czuwającego nad wykonaniem orzeczeń - przekazanie sprawy Zgromadzeniu Ogólnemu OPA, konieczność złożenia odrębnej deklaracji o jurysdykcji Trybunału, koszty, niska „produktywność” Trybunału

SŁABOŚĆ amerykańskiego systemu ochrony praw człowieka

Przydatne linki:

- ▶ Międzypamerykańska Komisja Praw Człowieka
<https://www.oas.org/ipsp/default.aspx?Lang=En>
- ▶ Międzypamerykański Trybunał Praw Człowieka
<http://www.corteidh.or.cr/index-en.cfm>

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of blue, ranging from light sky blue to deep navy blue. The shapes are primarily triangles and polygons, creating a dynamic, layered effect. The text is centered on a white background that occupies the left and middle portions of the frame.

OCHRONA SZCZEGÓLNA (i dlaczego akurat kobiety?)

Uciekinierki z „Northen Triangle”

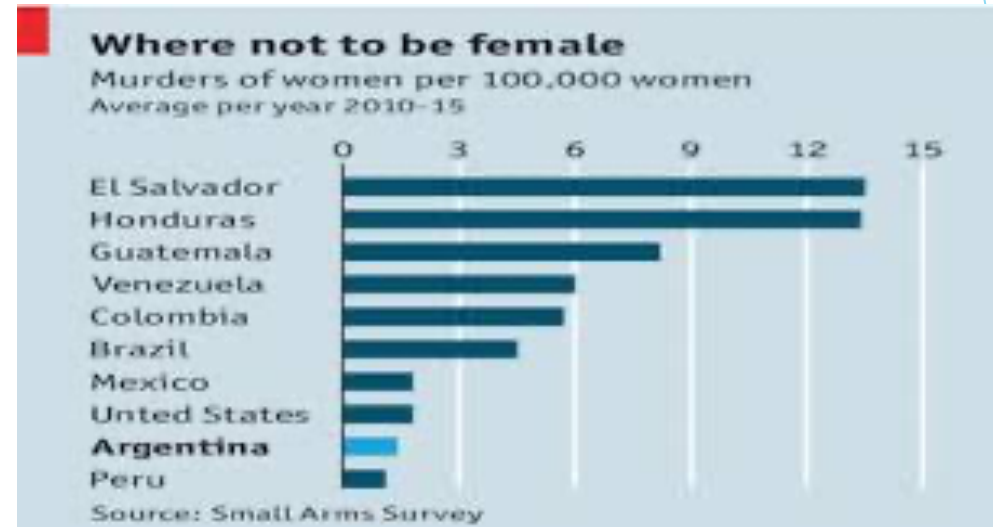
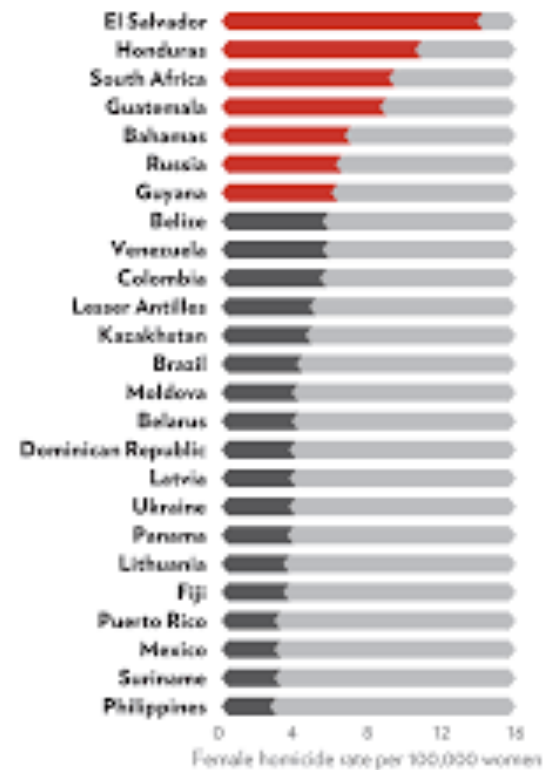

Gdzie lepiej nie być kobietą...

Average High and Very High Female Homicide Rates

2007-2012

- ♦ "Very high" > 6 female homicides per 100,000 women
- ◆ "High" 3-6 female homicides per 100,000 women

Codziennie ofiarą kobietobójstwa w Ameryce Łacińskiej pada przynajmniej 12 kobiet...
(co 2 godziny jedna...)

Międzynamerykańska konwencja o zapobieganiu, karaniu i eliminacji przemocy wobec kobiet (Konwencja z Belém do Pará z 1994 r.)

Źródło: <https://www.oas.org/juridico/english/treaties/a-61.html>

▶ Article 1

For the purposes of this Convention, violence against women shall be understood as **any act or conduct, based on gender, which causes death or physical, sexual or psychological harm or suffering to women, whether in the public or the private sphere.**

▶ Article 2

Violence against women shall be understood to include **physical, sexual and psychological violence:**

- a. **that occurs within the family or domestic unit or within any other interpersonal relationship**, whether or not the perpetrator shares or has shared the same residence with the woman, including, among others, rape, battery and sexual abuse;
- b. **that occurs in the community** and is perpetrated by any person, including, among others, rape, sexual abuse, torture, trafficking in persons, forced prostitution, kidnapping and sexual harassment in the workplace, as well as in educational institutions, health facilities or any other place; and
- c. **that is perpetrated or condoned by the state or its agents** regardless of where it occurs.

▶ Article 3

Every woman has the right to be free from violence in both the public and private spheres.

Article 7

The States Parties condemn all forms of violence against women and agree to pursue, by all appropriate means and without delay, policies to prevent, punish and eradicate such violence and undertake to:

- a. refrain from engaging in any act or practice of violence against women and to ensure that their authorities, officials, personnel, agents, and institutions act in conformity with this obligation;
- b. apply due diligence to prevent, investigate and impose penalties for violence against women;
- c. include in their domestic legislation penal, civil, administrative and any other type of provisions that may be needed to prevent, punish and eradicate violence against women and to adopt appropriate administrative measures where necessary;
- d. adopt legal measures to require the perpetrator to refrain from harassing, intimidating or threatening the woman or using any method that harms or endangers her life or integrity, or damages her property;
- e. take all appropriate measures, including legislative measures, to amend or repeal existing laws and regulations or to modify legal or customary practices which sustain the persistence and tolerance of violence against women;
- f. establish fair and effective legal procedures for women who have been subjected to violence which include, among others, protective measures, a timely hearing and effective access to such procedures;
- g. establish the necessary legal and administrative mechanisms to ensure that women subjected to violence have effective access to restitution, reparations or other just and effective remedies; and
- h. adopt such legislative or other measures as may be necessary to give effect to this Convention.

Mechanizm kontrolny

▶ Article 10

In order to protect the rights of every woman to be free from violence, the **States Parties shall include in their national reports to the Inter-American Commission of Women information on measures adopted to prevent and prohibit violence against women**, and to assist women affected by violence, as well as on any difficulties they observe in applying those measures, and the factors that contribute to violence against women.

▶ Article 11

The States Parties to this Convention and the Inter-American Commission of Women may request of the **Inter-American Court of Human Rights advisory opinions on the interpretation of this Convention**.

▶ Article 12

Any person or group of persons, or any nongovernmental entity legally recognized in one or more member states of the Organization, may lodge **petitions with the Inter-American Commission on Human Rights containing denunciations or complaints of violations of Article 7 of this Convention by a State Party**, and the Commission shall consider such claims in accordance with the norms and procedures established by the American Convention on Human Rights and the Statutes and Regulations of the Inter-American Commission on Human Rights for lodging and considering petitions.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 października 2007 r.
w sprawie zabójstw kobiet (**kobietobójstwa**) w Ameryce Środkowej
i Meksyku oraz roli Unii Europejskiej w zwalczaniu tego zjawiska

źródło: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:cf0155d-6c3c-4802-9de6-b0fe32ba6c44.0017.01/DOC_73&format=PDF

- ▶ **wzywa państwa Ameryki Środkowej do podjęcia wszelkich środków niezbędnych do skutecznego zwalczania przemocy wobec kobiet**; domaga się, aby środki te gwarantowały pełne poszanowanie podstawowych praw człowieka, określonych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz w Amerykańskiej Deklaracji Praw i Obowiązków Człowieka - takich jak **bezpłatna pomoc adwokata dla kobiet-ofiar i ich rodzin**; zachęca rząd Meksyku do kontynuowania energicznych działań podejmowanych w tym celu przez kolejne administracje;
- ▶ **wzywa rządy Meksyku i krajów Ameryki Środkowej do wycofania z ustawodawstwa krajowego wszelkich zapisów dyskryminujących kobiety**, uznaje postępy Meksyku w tym zakresie osiągnięte poprzez przyjęcie ustawy federalnej o zapobieganiu i eliminacji dyskryminacji oraz ustawy generalnej o równości mężczyzn i kobiet i zachęca władze tych krajów do wspierania inicjatyw ustawodawczych, dzięki którym **przemoc w rodzinie i molestowanie seksualne w pracy i w innych sferach życia publicznego zostałyby uznane za przestępstwa** oraz do opracowania polityk i przepisów na rzecz **zwalczania bezkarności i promowania równouprawnienia płci** w oparciu o wnioski i zalecenia sformułowane przez podmioty społeczeństwa obywatelskiego zajmujące się zabójstwami kobiet i ich ofiarami;

Afrykański System Ochrony Praw Człowieka

UNIA AFRYKAŃSKA

(zastąpiła w 2002 r. Organizację Jedności Afrykańskiej, nazywaną "klubem dyktatorów")

Statut: *Akt założycielski Unii Afrykańskiej z 2000r.*

Cele: m.in.:

„upowszechnianie i ochrona praw człowieka”

„promocja rozwiązań demokratycznych”

55 państw członkowskich

OCHRONA OGÓLNA

Afrykańska Karta Praw Człowieka i Ludów, Nairobi 1981

źródło: <https://www.rpo.gov.pl/pliki/12108381350.pdf> (od strony 121)

- ▶ I część - katalog praw i obowiązków człowieka i ludów
- ▶ II część - mechanizm weryfikacji zagwarantowanych praw i obowiązków
(AFRYKAŃSKA KOMISJA PRAW CZŁOWIEKA i LUDÓW,
AFRYKAŃSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA i LUDÓW
- działają komplementarnie)

Art. 2 (zakaz dyskryminacji)

*Każda osoba jest uprawniona do korzystania z praw i wolności uznanych i gwarantowanych w niniejszej Karcie bez jakiegokolwiek różnicowania, ze względów takich jak rasa, grupa etniczna, kolor skóry, **płeć**, język, wyznanie, poglądy polityczne lub inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, majątek, urodzenie lub inny status.*

„każda osoba”

Art. 18 (ochrona rodziny)

1. Rodzina jest naturalną komórką i podstawą społeczeństwa. Będzie chroniona przez państwo, które będzie troszczyło się o jej zdrowie fizyczne i moralne.
2. Państwo ma obowiązek wspomaganie rodziny w jej funkcji strażnika moralności i **tradycyjnych wartości uznawanych przez społeczność***.
3. **Państwo zapewnia eliminację wszelkiej dyskryminacji kobiet oraz zapewnia ochronę praw kobiety i dziecka określonych w międzynarodowych deklaracjach i konwencjach.**
4. Osoby starsze i niepełnosprawne mają prawo do specjalnych środków ochrony odpowiadających ich potrzebom fizycznym i moralnym.

* Przy czym Karta wartości tych nie definiuje

Art. 29 (obowiązki)

Osoba ma również obowiązek

[...]

7) zachowywać i umacniać pozytywne afrykańskie wartości kulturowe,

w relacjach z innymi członkami społeczeństwa, w duchu tolerancji, dialogu i porozumienia, oraz ogólnie przyczyniać się do wspierania moralnego zdrowia społeczeństwa;

[...]

Mechanizm kontrolny

Art. 62

- ▶ SPRAWOZDANIA PAŃSTW (teoretycznie - każde państwo, co 2 lata)
- ▶ SKARGI MIĘDZYPANSTWOWE
- ▶ **SKARGI INDYWIDUALNE** (os. fiz., os. prawne, NGOs, po wyczerpaniu krajowych środków odwoławczych, do 12 miesięcy od ostatecznej decyzji krajowej), skarga nie może być obraźliwa

Afrykańska Komisja Praw Człowieka (rozpatrywanie sprawozdań, wykładnia postanowień Karty)

Afrykański Trybunał Praw Człowieka (od 2004 r.), **obowiązuje zasada równości płci składu nominacyjnego**, rozpatruje sprawy przekazane przez Komisję, wyrok ma charakter ostateczny

Nad wykonaniem wyroków czuwa Rada Wykonawcza UA

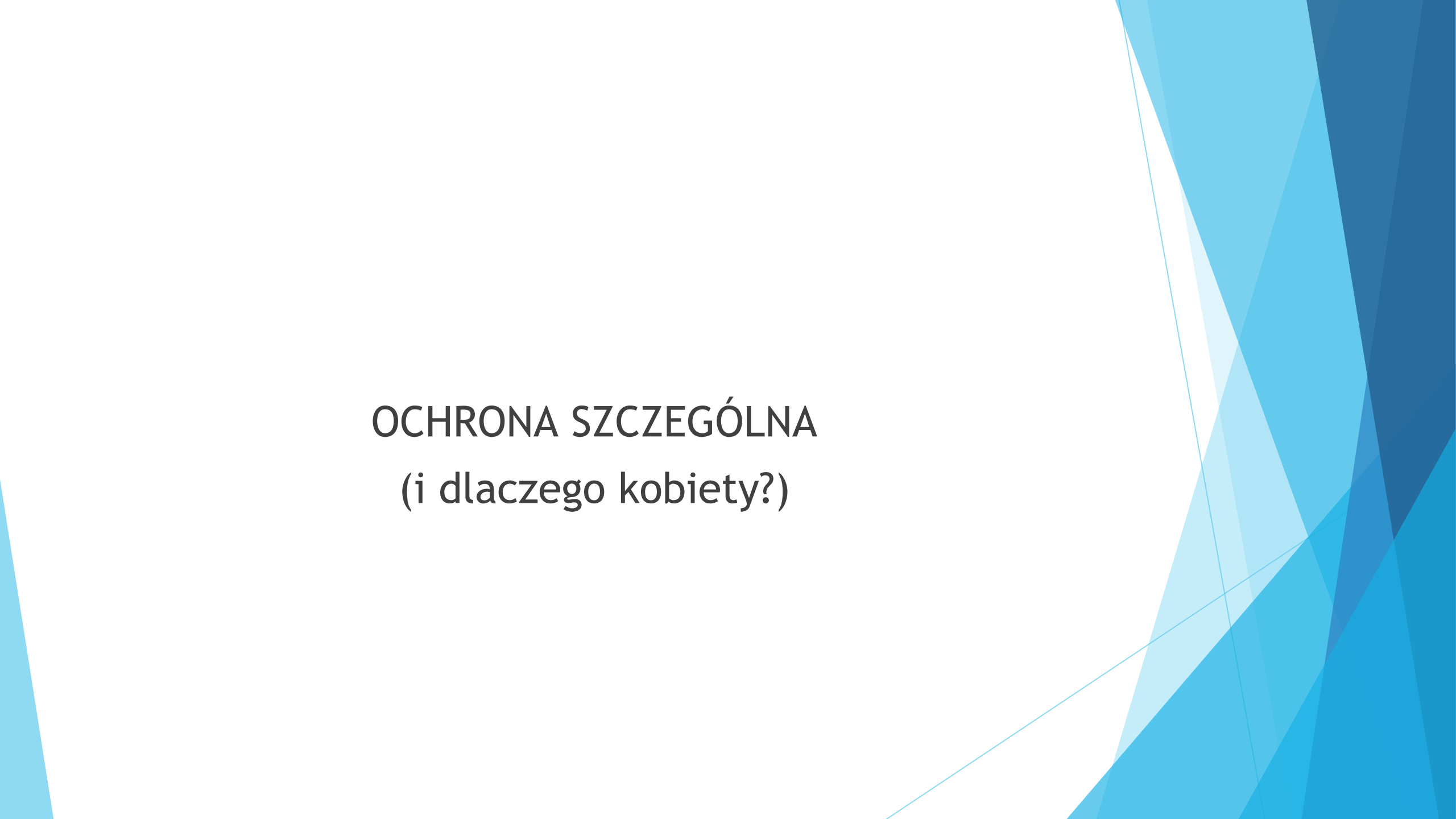
Akt założycielski UA, przyjęty w Lome 11 lipca 2000

źródło: <https://au.int/en/constitutive-act>

PREAMBUŁA

[...]

- ▶ PROWADZENI przez naszą wspólną wizję zjednoczonej i silnej Afryki i przez **potrzebę zbudowania partnerstwa między rządami i wszystkimi segmentami obywatelskiego społeczeństwa, w szczególności kobiet**, młodych i sektora prywatnego, w celu umocnienia solidarności i jedności między naszymi ludami;
- ▶ Art.3 (cele)
  - h) **promowanie i ochrona praw człowieka i praw ludów** w związku z Afrykańską Kartą Praw Człowieka i Ludów i innymi istotnymi instytucjami praw człowieka;
- ▶ Art. 4 (zasady)
  - l) **promowanie równości płci;**

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of blue, ranging from light sky blue to deep navy blue. These shapes are primarily located on the right side of the frame, creating a modern, layered effect.

OCHRONA SZCZEGÓLNA (i dlaczego kobiety?)

Przemoc seksualna

- ▶ W Ghanie, Nigerii i Beninie jest np. **praktyka trokosi** - jest to **forma niewolnictwa seksualnego o podłożu religijnym**.
W dużym uproszeniu - dziewczynki wysyłane są pod „opiekę” kapłana po to, aby służąc „odkupić grzechy” swoich krewnych.
W praktyce były niewolnicami seksualnymi.
- ▶ W Republice Nigru z kolei jest ogromny **problem przemocy seksualnej domowej** (badania dowodzą, że ponad 70% wszystkich kobiet deklaruje, że było ofiarami zgwałcenia dokonanego przez męża/ojca/brata)
- ▶ Rwanda, Sierra Leone - **wykorzystywanie tej formy tortur jako narzędzia prowadzenia wojny**. W SL Komisja Prawdy wprost stwierdziła, że gwałty dokonywane na kobietach miały na celu ich całkowitą dehumanizację.
- ▶ **Przemoc seksualna o zabarwieniu mistycznym** miała miejsce także w Gambii. Tam „szamani” uzdrawiali kobiety oraz ich krewnych poprzez masowe gwałty - kobiety były wcześniej narkotyzowane.
Nad tą kwestią pracuje teraz nowa Komisja Prawdy w Gambii.

W wielu kulturach/wierzeniach afrykańskich kobieta jest cokolwiek warta, gdy jest dziewicą

- ▶ utrata dziewictwa oznacza ostracyzm społeczny nie tylko dla tej kobiety, ale dla całej jej rodziny.

= wysoki odsetek tych przestępstw nie jest zgłaszany!

- ▶ W Sierra Leone kobiety, które zostały zgwałcone w trakcie konfliktu (gwałty zazwyczaj odbywały się w obecności rodziny lub całych wiosek), nazywane były „żonami buszu”.

Takie kobiety zmuszane były potem przez swoje rodziny i wioski do poślubienia swoich oprawców.

- ▶ Z kolei w Rwandzie - sądy gacaca - w zamyśle miały rozwiązać problem ogromnej liczby sprawców, pojednać ofiary i ludobójców...
Wymyślono specjalny mechanizm łagodzący karę (czasem nawet o 50%), jeżeli sprawca przyzna się do czynu, opisz dokładnie co i komu zrobił.
Dotyczyło to także ofiar zgwałcenia, które musiały stanąć przed całą wioską i wysłuchiwać swojego oprawcy...

Poza tym w praktyce problemem wciąż jest:

- ▶ obrzezanie,
- ▶ małżeństwa dzieci,
- ▶ handel kobietami,
- ▶ nierówny (lub brak) dostępu do edukacji oraz opieki zdrowotnej,
- ▶ zakaz antykoncepcji oraz edukacji seksualnej
- ▶ odmienny status prawny kobiet
(nie mogą dziedziczyć, nie mogą dostać rozwodu)

Protokół z Maputo, przyjęty 11 lipca 2003 r.

Źródło:

https://www.un.org/en/africa/osaa/pdf/au/protocol_rights_women_africa_2003.pdf

AKT REWOLUCYJNY!

M. in.:

- zobowiązał rządy państw afrykańskich do likwidacji wszystkich form dyskryminacji i przemocy wobec kobiet w Afryce oraz do propagowania równości kobiet i mężczyzn*
- zobowiązał również rządy państw afrykańskich do włączenia - jeśli jeszcze tego nie zrobiły - tych podstawowych zasad do swoich konstytucji i innych instrumentów prawnych, oraz zapewnienia, że zasady te będą skutecznie wcielane w życie
- nakazał rządowi uwzględnienie perspektywy płci w procesie podejmowania decyzji dotyczących polityki, w ustawodawstwie, planach rozwoju oraz wszelkich działaniach, a także do zapewnienia ogólnej korzystnej sytuacji kobiet

*odrzućcie elementu kultury i tradycji, sytuującego Afrykanki w gorszym położeniu

Podpisany przez 49/55

Ratyfikowany przez 42 państwa (NIE OBOWIĄZUJE m.in. w Burundi, Rep. Środkowej Afryki, Czadzie, Egipcie, Erytrei, Maroko, Nigrze, Somalii, Sudanie i Sudanie Płd.)

LICZNE PROTESTY
i APELE O
NIEPRZESTRZEGANIE
(ze względu na
depenalizację aborcji,
oraz „promowanie”
sterylizacji i
antykoncepcji)

PRAWO DO ... GODNOŚCI

Article 3 **Right to Dignity**

1. Every woman shall have the right to dignity inherent in a human being and to the recognition and protection of her human and legal rights.
2. Every woman shall have the right to respect as a person and to the free development of her personality.
3. States Parties shall adopt and implement appropriate measures to prohibit any exploitation or degradation of women.
4. States Parties shall adopt and implement appropriate measures to ensure the protection of every woman's right to respect for her

Mechanizm kontrolny

Article 26 **Implementation and Monitoring**

1. States Parties shall ensure the implementation of this Protocol at national level, and in their periodic reports submitted in accordance with Article 62 of the African Charter, indicate the legislative and other measures undertaken for the full realisation of the rights herein recognised.
2. States Parties undertake to adopt all necessary measures and in particular shall provide budgetary and other resources for the full and effective implementation of the rights herein recognised.

Article 27 **Interpretation**

The African Court on Human and Peoples' Rights shall be seized with matters of interpretation arising from the application or implementation of this Protocol.

Ale jednocześnie ...

- ▶ ruch włączania kobiet w politykę stabilizacji i odbudowy w państwach pokonfliktowych (rola kobiet w peace-building)
- ▶ Rwanda - kwoty w Konstytucji dot. udziału w organach państwowych (ale! gwarancje konstytucyjne dotyczą tylko urzędów centralnych)
- ▶ W Mozambiku od lat 90. istnieje Stowarzyszenie Mozambickich Kobiet na Rzecz Pokoju
- ▶ W Ugandzie w 2006 r. odbyła się tzw. Kobięca Karawana Pokojowa

African Union

High Level Consultation on Accelerating Ratification, Domestication and Implementation of the Protocol to the African Charter on Human and Peoples' Rights on the Rights of Women in Africa (Maputo Protocol)

11-12 December, 2018
400 Independence Ave.
Addis Ababa, Ethiopia

SOAWR
Special Observatory on Africa's Women's Rights

Embassy of Sweden
Addis Ababa

UN WOMEN

UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS

W ramach zaliczenia ćwiczeń 6/6

Proszę udzielić odpowiedzi na oba kazusy, według instrukcji podanej w formularzu

<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=kWLHUIAMRESi-0-KsWjDESYdpGplthBMok8Gk8Tmm-dUODM4SERGQTJIU0UyVFVRMzk0TzlVUVA0My4u>

Termin odesłania odpowiedzi: 15 lipca 2020 r.

Dziękuję za współpracę 😊